

Република Србија

МИНИСТАРСТВО ОМЛАДИНЕ И СПОРТА

ЗАВРШНИ ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА

ПЛАНИНАРСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ ЗА 2015. ГОДИНУ

Назив програма	Основни програм Планинарског савеза Србије преко којег се остварује општи интерес у области спорта, укључујући и унапређење здравља спортиста, унапређење стручног рада и стручног оспособљавања у спорту.
Назив носиоца програма	Планинарски савез Србије, специјалистичке комисије ПСС, Начелништво ПСС, планинарска друштва/клубови
Телефон	011-33 43 103
Факс	011-32 31 374
Е-маил	office@pss.rs
Адреса	11000 Београд, Андрићев венац 2
Лице овлашћено на заступање	Борис М. Мићић
Руководилац програма	Бранислав Божовић
Број уговора	451-02-26/2014-03

1. Временски период за који се подноси извештај:

Почетак реализације	01.јануар 2015 године
Завршетак програма	31. децембар 2015. године

2. **Кратак опис циљева програма који су требали бити постигнути:**

Постављени циљеве у Програму за 2015. годину остварују се у разноврсним планинарским спортским дисциплинама: планинарске акције и високогорски успони, алпинистички успони према степену тежине и достигнутим висинама, спортско пењање у природној стени са такмичењима на домаћем и међународном нивоу, такмичења у планинарској оријентацији, такмичења у планинарском трекингу, као и развоју дисциплине пешачења у отвореној природи и урбаном окружењу, кроз програм укључивања свих слојева грађана. Циљеве у обуци чланова планинарске организације са подизањем нивоа савремених планинарских знања и вештина остварују се кроз разноврсне вежбе, семинаре и течајеве (служба планинарских водича, горска служба спасавања, алпинизам, спелеологија, спортско пењање, маркирање планинарских путева).

Ово оспособљавање и усавршавање кадрова за планинарска знања и вештине у свим дисциплинама јесу један од најзначајних циљева Савеза.

Међународни стандарди и критеријуми у 2015. у свим областима активности планинарских спортских дисциплина, техничке опреме, нивоа и квалитета обуке и усавршавања специјализованих знања у планинарству, спроводе се до нивоа достизања и лиценцирања према важећим стандардима међународне планинарске асоцијације (УИАА).

Такође, циљеве међународне активности остварује се кроз сталну сарадњу, јачање и размену информација, знања и искустава на међународним акцијама, такмичењима, пројектима на билатералном и мултилатералном нивоу.

Циљеве афирмације вредности планинарске организације спроводе се кроз активности издавања планинарске литературе, периодичног часописа, издавања планинарских карата, организовања изложби, предавања, академија и др. На друштвеном организовању циљеве рада у Савезу усмерени су на прилагођавање организационе структуре према захтевима које је поставио нови Закон о спорту.

3. **У којој мери је програм реализован**

Планинарски савез Србије окупља 154 планинарски клубова или друштава са укупно 12659 чланова.

Програмска активност Савеза, планинарских клубова и друштава је обимна и разноврсна. Највећи број акција организују се волонтерски и на принципу самофинансирања појединаца и делом буџетских дотација као и локалном нивоу.

У Програму за 2015. годину у делу **домаћег програма** планирано је 90 разноврсних активности из оквира организационе структуре Савеза

(планинарски успони и акције, алпинизам, планинарски водичи, спортски пењачи, горска служба спасавања, спелеологија, планинарска оријентациона такмичења, трасирање и уређивање планинарских стаза, семинари и усавршавања, издавачка делатност).

Од планираних 90 реализовано је 98 активности са минималним изменама у оквиру појединих акција и локалности одржавања. У овај број реализованих акција укључено је 8 акција из програма пешачења у градовима Србије 2015..

У оквиру програма за 2015. годину у делу **међународног програма** планирано је и реализовано 23 разноврсних активности (успони и експедиције, оријентациона такмичења, семинари, пројекти, међународни састанци асоцијација и комисија).

На нивоу клубова уз подршку и координацију Комисије за високогорство и експедиције Планинарског савеза Србије остварено је 28 високогорских успона и експедиција, на 16 врхова преко 4000мнв, из 28 клубова, са 198 планинара.

4. **Опис постигнутих резултата:**

Планинарске акције из програма за 2015. годину организовао је Планинарски савез Србије у сарадњи са клубовима/друштвима уз подршку и координацију специјализованих стручних комисија Савеза.

Наглашава се да су остварени резултати примерени активностима од локалног до републичког нивоа, захваљујући пре свега доброј организацији и ентузијазму планинара који су заинтересовани за остваривање што квалитетнијих резултата.

У извештају су приказани значајнији постигнути резултати у оквиру активности у 2015. години.

4.1 Масовне планинарске акције (успони, походи, маратони, табори и др.)

4.1.1 Републичке планинарске акције (са освојеним статусом) одржане су на 11 локација у планинама Србије, са разноврсним активностима у организацији локалних планинарских клубова и друштава и уз финансијску помоћ Планинарског савеза Србије и Министарства омладине и спорта. Поред ових акција на републичком нивоу одржана је акција под називом „Путем српске војске у Великом рату(1915.)“ којим је обележено херојска борба заштитница српске војске у повлачењу према Албанији. Статус Републичких планинарских акција имају и одржане акције: Међународни планинарски маратон на Фрушкој гори и акција Дани планинара Србије на Тари

4.1.2 Традиционалне планинарске акције одржане су на 21 локацију организацији локалних планинарских клубова /друштава.

- **20.осмомартовски сусрет планинара на Фрушкој гори** одржан 07.03.2015., организатор ПД „Змајевац“ из Врдника, Учествовало 509 планинара из 38 клубова
- **11 сусрет планинара „Доситејевим стазама“** 04.04.2015. уз учешће 475 планинара из 29 клубова.
- **Пролећни сусрет планинара „Бељаница 2015“**, 19.04.2015. године. Учествовало 633 планинара из 34 клубова.
- **„6. међународни успон на Руј“** 13.06.2015. Учествовали планинари из Србије 747 и Бугарске 550.
- **Успон на Оштру чуку** 20.09.2015. са 730 планинара из 40 клубова.

Акција **Дани планинара Србије** одржан је на у Растишту –Тара 03.- 06.07.2015.године. Програмом су предвиђене разноврсне планинарске дисциплине: пешачење, успони, специјализоване вежбе, планинарска такмичења, образовна и популарна предавања за учеснике и околно тановништво. Присутствовало 578 учесника из 47 клубова чланица ПСС.

36. Међународни планинарски маратон на Фрушкој гори, одржан је 25.и 26. априла 2015. Укупан је стартовало учесника је 9517. од чега је до краја одабране стазе Маратона стигло 8978 учесник већином планинара и бројних рекреативаца.

Акција **„Зимски Божићни успон на Ртањ“** 10 јануара 2015. године окупио је 744 планинара из 65 планинарских клубова и друштава.

Акција **„Зимски успон на врх Трем (Сува планина)“** одржана је 21. 02. 2015. У успону је учествовало 956 планинара из 90 планинарских клубова, 17 из Македоније, 1 из Црне Горе, 14 из Републике Српске и 4 из Словеније.

Планирана Републичка акција „Нарцису у походе“ одржана је 10.05.2015. године уз учешће 571 планинара из 39 клубова/друштава

„Дан чистих планина“ одржана је 26-27.09.2015 уз учешће 469 планинара из 31клуба/друштва

РА „Мала топличка трансверзала“ у организацији ПК „Топлица“ из Прокупља, одржана је 14.11.2015. уз учешће 416 планинара из 33 планинарска клуба.

4.1.3 Акције из Програма „ Пешачења и планинарење“

Акције из Програма **„Пешачење и планинарење“** ове 2015. године одржана је у 10 градова Србије (Београд, Ваљево, Нови Пазар, Панчево, Вршац, Ниш, Врање,Бечеј , Крагујевац, Нови Сад). Све акције организоване су од стране локалних

планинарских клубова уз сталну координацију Планинарског савеза.

Бројност учесника кретала се по акцијама од 100 до 4500 у зависности од успешности организовања а такође од нивоа подршке локалних управа и институција. Укупан број на свим акцијама био је око 9200 учесника.

У прилогу је приложена табела са прегледом одржаних акција пешачења у 2015. години.

ПРОГРАМ "ПЕШАЧЕЊЕ И ПЛАНИНАРЕЊЕ"

Преглед одржаних Акција Пешачења 2015

Ред. Број	Град/место	Датум	Број учесника	Организатор
1	Београд	22.3.2015	969	7 (седам) клубова из Београда
2	Вршац	9.5.2015	2.117	ПСД "Вршачка кула" Вршац
3	Врање	9.5.2015	304	ПК "Железничар 2006" Врање
4	Ниш	30-31.05.2015	180	ПАК "Мосор" ПД "Сува планина" ПК "Железничар"
5	Бечеј	28.6.2015	290	ПД "Lesson" Бечеј
6	Крагујевац	9.7.2015	105	ПЕК "Гора" Крагујевац
7	Ваљево	12-13.09.2015	395	ПК "Повлен" Ваљево
8	Нови Пазар	19.9.2015	4.520	ПК "Санџак" Нови Пазар
9	Панчево (Делиблатска пешчара)	3.10.2015	1.703	ПД "Јеленак" Панчево
10	Нови Сад Фрушка гора	__ .09.2015	205	"Железничар" Нови Сад

Напомена: У извештају су наведене познатије масовне акције у току 2015. године, мада је велики број других масовних акција изведен са веома великим бројем учесника што се може видети из техничких извештаја у документацији Савеза.

4.2. Експедиције и високогорски успони

У 2015. години, уз подршку и координацију Комисије за високогорство и експедиције Планинарског савеза Србије остварено је 28 високогорских успона и експедиција, на 16 врхова преко 4000мнв, из 28 клубова, са 198 планинара.

У оквиру ових успона посебно истичемо „Прву женску експедицију“ из Србије на врх Тарпу Чули, 5663мнв у Хималајима у организацији „Extreme summit team“ из Београда, као и успон на врх ПИК Лењина 7134мн, ПК „Балкан“ Београд.

ВИСОКОГОРСКЕ ЕКСПЕДИЦИЈЕ ИЗ СРБИЈЕ 2015.

	датум	организатор	врх
1.	5/8.1.2015.	ПК "Железничар", Београд	Гросглокнер (3798 м)
2.	8/11.2.2015.	РК "Extreme Summit team", Београд	Ухуро пик (5895 м)
3.	Март, 5.5.2015.	"Seven summit treks", Непал	Лоце (8516 м)
4.	16.4.-2.5.2015.	РК "Extreme Summit team", Београд	Hiunchuli (6441 м)
5.	12/27.6.2015.	ПД "Вилина водица", Буковац	Мон Блан (4807 м), Гран Парадисо (4061 м)
6.	19.6.-5.7.2015.	ПК "Предејане", Предејане	Елбрус (5642 м), Казбек (5033 м)
7.	1/22.7.2015.	ПК "Јастребац", Крушевац	Елбрус (5642 м)
8.	3/19.7.2015.	ПСК "Копаоник", Београд	Казбек (5033 м)
9.	8/21.7.2015.	РК "Extreme Summit team", Београд	Елбрус (5642 м)
10.	10/19.7.2015.	ПСК "Копаоник", Београд	Мон Блан (4807 м)
11.	13/23.7.2015.	ПК "Предејане", Предејане	Мон Блан (4807 м), Гран Парадисо (4061 м)
12.	15.7.-3.8.2015.	ПСК "Двиг", Владичин Хан	Елбрус (5642 м), Казбек (5033 м)
13.	23/26.7.2015.	ПК "Вукан", Пожаревац	Гросглокнер (3798 м)
14.	24.7.-5.8.2015.	ПК "Балкан", Београд	Zumsteinspitze (4563 м),
15.	24.7.-16.8.2015.	ПК "Победа", Београд	Арарат (5137 м), Казбек (5033 м)
16.	28/30.8.2015.	ПК "Победа", Београд	Гросглокнер (3798 м)
17.	6/20.7.2015.	КЕС "Армадило", Чачак	Матерхорн (4478 м), Балменхорн (4167 м)
18.	29.7.-10.8.2015.	ПСД "Железничар", Нови Сад	Елбрус (5642 м)
19.	30.7.-2.8.2015.	АО Пожаревац	Гросглокнер (3798 м)
20.	31.7.-10.8.2015.	ПСД "Железничар", Нови Сад	Дамаванд (5671 м)
21.	31.7.-24.8.2015.	ПК "Балкан, Београд	Пик Лењина (7134 м)
22.	7/19.8.2015.	ПСК "Копаоник", Београд, ПК "Балкан",	Дамаванд (5671 м)
23.	20/24.8.2015.	ПСК "Копаоник", Београд,	Гросглокнер (3798 м)
24.	Август 2015.	Јасмини Текић	Dent Blanch (4357 м)
25.	3/6.9.2015	РК "Extreme Summit team", Београд	Piramide Vincent (4215 м)
26.	24/27.9.2015.	ПК "Балкан", Београд	Гросглокнер (3798 м)
27.	16/25.10.2015.	ПСК "Копаоник", Београд	Џебел Тубкал (4167 м)
28.	21/30.10.2015.	ПК "Победа", Београд	Ерџијас Даг (3916 м)

ДОСТИГНУТИ ВРХОВИ ПРЕКО 4000 М

	Врх	висина	Укупно попело
1.	Пик Лењин	7134 м	3
2.	Ухуро пик	5895 м	5
3.	Дамаванд кох	5671 м	13
4.	Тарпу Чули	5663 м	7
5.	Западни Елбрус	5642 м	20
6.	Арарат	5137 м	11
7.	Казбек	5047 м	24
8.	Мон Блан	4807 м	9
9.	Zumsteinspitze	4565 м	5
10.	Матерхорн	4478 м	5
11.	Dent Blanche	4357 м	1
12.	Балменхорн	4167 м	7
13.	Џебел Тубкал	4165 м	15
14.	Ouanoukrim Timesguida	4089 м	5
15.	Гранд Парадисо	4061 м	16
			146
16.	Гросглокнер	3798 м	52

4.3. Такмичења у планинарским спортовима

4.3.1 Спортско пењање на природној стени за 2015.годин. (Државно првенство) одржано је у две дисциплине, **тежинско и брзинско:**

- **I коло, 18 и 19. јул Комаран код Пријепоља,** учествовало 38 такмичара/ки из 8 клубова (опремљен је 21 нови пењачки смер,
- **II коло 22. и 23. август Ужице, Стари град,** учествовао је 31 такмичар/ке из 8 клубова (опремљено 20 нових смерова),
- **III коло 24 и 25. октобар у Сићеву,** учествовало 46 такмичара/ки из 16 клубова, Србија и иностранство

4.3.2 Такмичења у планинарској оријентацији у 2015. години.

А) Лига Србије у планинарској оријентацији одржана је у пет кола:

Прво коло: Фрушка гора, 14. март 2015. у организацији ПСД „Стражилово“, Семска Каменица; учествовало 14 клубова

Друго коло: Авала 30.05.2015., у организацији ПСК „Авала“ Београд, учествовало 14 клубова

Треће коло Хомоље: 12. септембра у организацији ПК“ Вукан“ Пожаревац и ПК „Челик“ Смедерево учествовало 14 клубова

Четврто коло: Рајац 27.09.2015. године, 14 клубова

Пето коло: Авала, ноћно оријентационо такмичење, 17/18. октобар, у организацији ПСК „Авала“, учествовало 6 клубова

Б) Такмичење за првенство државе

Првенство државе у планинарској оријентацији одржано је 04. јула 2015. на теренима планине Таре (Расдтиште-Предов крст) у оквиру акције „Дани планинара Србије. Учествовало је 8 планинарских клубова.

Преглед резултата такмичења приказан је у оквиру извештаја Комисије за планинарску оријентацију ПСС.

4.3.3 Планинарско такмичење у трекингу „Трекинг лига Србије“

У току 2015.године по плану и програму одржана су 4 предвиђена кола.

- Прво коло, 28.03.2015.године, Вршачке планине, 171 учесник
- Друго коло, 23.05.2015.године,Тупижница, 64 учесника
- Треће коло, 04.07.2015. године, Тара,Растиште, 63 учесника
- Четврто коло, 04.10.2015. године, Грза Јужни Кучај, 85 такмичара

4.4 Алпинистички успони у високим стенама

Алпинистичка активност у оквиру Комисије за алпинизам која окупља 11 алпинистичких одсека и бројне секције по клубовима, одвијала се на пењалиштима у планинским масивима Србије, и иностранству.

4.4.1 Алпинистички кампови са квалитетним успонима:

- међународни алпинистички камп БМЦ У Енглеској, Ј. Велс, 10. до 17. мај.2015. 2 учесника
- међународни омладински алпинистички камп Шпанија (Каталонија), 27.06 до 03.07. 2015. године , 1 учесник
- алпинистички табор у Горњачкој клисури 12. до 14 јун 2015. године са 58 учесника.
- Летњи алпинистички табор у Комарници (Црна Гора) , 17. до 23. август са 18 учесника
- Бројни алпинистички успони у високим стенама у 2015. години извођени су у пењалиштима Србије (Овчарско кабларска клисура, Сићевачка клисура, Горњачка клисура, Хомољске планине и Бељаница, Борски сто, Велики гребен, Кањон Дрине,)
- алпинистички успони извођени су у пењалиштима у иностранству(Француска,Швајцарски алпи, Аустрија, Италија, Словенија, Хрватска, Македонија, Црна Гора).

4.5 Спелеологија:

Изведене спелолошке истраживачке акције:

- Пећина Церје, село Кравље, Ниш, 24. 01; 17.10; 27.-29.11; 25.-27.12. 2015.
- Пећине Лазаревог кањона (Јужни Кучај) 11.02; 11.03; 24.-25.03; 2015.

- Одоровачко поље 2015. 30.06; рекогносцирање терена
- Јалов дел, Ртањ 04.07.2015.
- Ивков понор, Бељаноица 11-13.08.2015.
- Понор код Крента, Тресибаба, 03.10.2015.
- Међународна истраживачка експедиција“ Бански суходол 2015.“ Пирин, Бугарска 22.08.-13.09. 2015.

4.6 Техничке вежбе и тренинзи:

4.6.1 Горска служба спасавања

У оквиру обуке, одржавања и усавршавања спремности за потребе спасавања у свим условима лети и зими како за потребе планинарске организације тако и за опште потребе грађана Србије у условима инцидента и катастрофа изведене су вежбе спасавања републичке службе и локалних станица чланова Горске службе спасавања, алпиниста и спелеолога у различитим техничким и сезонским условима, стенама, пећинама, високим зградама, рекама.

4.7 Обука и усавршавање кадрова

У 2015. години извођена је редовна обука за почетнике у планинарским специјалностима као и усавршавање за виша звања у планинарском спорту.

4.7.1 Алпинизам;

- Основни зимски алпинистички курс, Дурмитор 07-14. март 2015. са 13 учесника.
- Алпинистички течај –летњи , Горњачка клисура, 13. и 14. 06. 2015. са 12 учесника.
- Летњи алпинистички течај Горњачка клисура 21.09. до 31. 10.2015.
- Технички алпинистички дани, Фрушка Гора, 13. до 15.11. 2015.
- **Дисциплина Пењање у Леду** , међународни семинар за обуку, Русија, Киров 07. до 14. 12.2015. - 1 учесник
- **Дисциплина Драј Тулинг (DRY TOOLING)** , радионица за обуку, Бељаница 23. до 27. 12.2015.

4.7.2 Спелеологија:

- Основни спелеолошки курс „Ниш“ Сићево, Копажкошара, Церје. од 03.04. до 03.05.2015.,
- Основни спелеолошки курс „Злот 2015“, Дубашница, октобар, новембар 11. до 13. децембар 2015.

- Камп за младе перспективне спортисте спелеологе, Овчар Бања 25-27. 09. 2015. 16 учесника.
- Међународни семинар спелео спасавања, Шипово, БиХ 12-20.09.2015.
- Спелеоспасилачка вежба „Немачки понор 2015“ Мироч, Ђердап 05.12.2015.

4.7.3 Спортски пењачи:

- **Посете спортских пењача међународним пењалиштима:** Geuykbayiri, Турска, јануар, Komranj i Pandora Хрватска ,фебруар, Kotečnik i Mišja рећ, Словенија, фебруар, март, јун ,новембар, Smokovac, Crna Gora ,јули, новембар Kalimnos, Grčka april, oktobar i novembar, Рецка, ВиН, мај, Krali Marko, Makedonija, april . Детаљни подаци о учесницима и испењаним смеровима према степену тежине налазе се у извештајима Комисија за спортско пењање ПСС за 2015. годину.
- **Одржани су курсеви** за уређиваче смерова на природним стенама, курс за стицање спортско пењачких звања и извршено је уређење и реболтовање смерова у природним стенама пењалишта , Сићева, Каблара, кањона Ресаве, Крњаче код Прибоја, Љубовије и Комарана .
- **Кампови за перспективне младе спортисте-пењаче** одржани су у Овчар Бањи у новембру 2015. према Програму Министарства омладине и спорта.

4.7.4. Планинарски водичи

Обука планинарских водича извођена је према Програму обучавања и усавршавања водича усаглашеног са Комисијом за стандарде UIAA (Међународна планинарска асоцијација), усвојеног 2013. године:

- **Обука за водиче треће категорије**
- **Пријемни испит** за кандидате за летњу обуку водича III категорије организован је 9. маја 2015. у планинарском дому „Чарапићев брест” на Авали.
- **Семинар за водиче треће категорије** је одржана од 31.07. до 09. августа 2015. године на Јадовнику (Сопотница). Звање водича треће категорије стекло је 22 учесника.
- **Технички дани планинарских водича** 03. до 05. јули 2015. одржани су у оквиру акције „Дани планинара Србије“ на Тари, Растиште.
- **Збор планинарских водича** одржан је у Београду 05. 12. 2015.

4.7.5 Горска служба спасавања ;

Течај за почетнике ,спасиоце-приправнике, одржан је у периоду септембар - децембар 2015. године, са претходно спроведеним пријемним испитом.

4.7.6 Планинарска оријентација

- **Течај за основну обуку оријентираца**, одржан је током 27.-29. марта 2015. на Рајцу у организацији ПК „Победа“, са 27 полазника.
- **Камп за перспективне младе спортисте-планинаре** у планинарској оријентацији одржан је 20-22.11. 2015. у Овчар Бањи, 38 учесника

4.7.7 Течајеви за маркирање планинарских стаза и путева као спортских објеката

- **Републички семинар** за маркирање и уређење планинарских путева и стаза одржан је 17.-18. октобра 2015. на Рајцу са 10 учесника.

4.8 Европски пешачки путеви кроз Србију

- Присуство 46. годишњој скупштини Европске пешачке асоцијације, 24.-27. септембар, Братислави, Словачка.
- Избор председника ПСС Бориса Мићића за члана председништва Европске пешачке асоцијације

4.9 Издавачко пропагандне активности

Поред великог обима пропагандних активности у оквиру годишњих програма Савеза и планинарских клубова изведене су следеће значајне издавачко пропагандне активности:

4.9.1 Издавање редовног тромесечног часописа „Планинарски гласник“

У 2015. години издата су четири броја (80,81,82,83). Тираж часописа је 600 примерака часописа. Часопис је регистрован и каталогизиран у Народној библиотеци Србије.

4.9.2 Издавање годишњег Планера за 2016. годину са пригодним садржајем о Планинарству и планинарском спорту.

4.9.3 Суфинансирање издања планинарске литературе: књига „Поглед са Арарата“

4.9.4 Израда кратког ТВ филма „Пешачење у Новом Пазару“ са истоимене акције одржане 19.09.2015.

4.9.5 Наступ на Сајму спорта Србије од 27. до 29. новембра 2015.

Већина републичких планинарских акција била је објављивана на телевизијским каналима РТС, локалних станица као и других ТВ канала.

5. Број корисника и структура корисника обухваћених програмом:

Планинарску организацију Србије чини 154 планинарских друштава/клубова са 12659 чланова.

У организацији Савеза, регионалних савеза и клубова годишње се изведе око 3000 разноврсних акција, као и активности Комисија за планинарске специјалности и такмичарске спортове.

На овим акцијама учествује велики број чланова планинарске организације што годишње износи више од 70.000 чланова.

Број учесник на акцијама је углавном већи јер се акцијама прикључују и грађани који нису чланови планинарске организације. То је један од начина за придобијање новог чланства.

Структура учесника на акцијама је веома разноврсна, старосна доб, пол, физичка спремност, техничка спремност тако да свако може одабрати активност и дисциплину према својим жељама и могућностима.

Треба нагласити да се званични преглед структуре учесника најчешће води повремено и за потребе разноврсних истраживања.

Акције у оквиру програма Планинарског савеза Србије

5.1. Масовне планинарске акције

На овим акцијама учествовало је 22742 планинара. Од тога је међународни Планинарски маратон на Фрушкој гори имао 9517 учесника чија старосна структура је са 73% припадала млађима од 25 година. Учесница женског пола било је 49.30%, а мушкараца 50.70%.

На 13 републичких планинарских акција било је присутно 15376 учесника од којих је 40% било млађе од 25 година.

На 21 традиционалној планинарској акцији било је присутно 7366 учесника од којих је 25% било млађе од 25 година.

На годишњој акцији „Дани планинара Србије“ на Тари 578 учесника од којих је 52% било млађе од 30 година, претежно такмичарске популације, међу којима 32% пионирске популација.

5.2 Експедиције и високогорски успони

У 2015. години изведено је укупно 28 експедиционих и високогорских успона на врхове висине преко 4000 метара у највишим горама света

На овим успонима учествовало је 198 планинара из 28 планинарских клубова/друштава Савеза.

5.3 Такмичење у планинарским дисциплинама

На државним такмичењима у **спортском пењању (три такмичења)**, учествовало је 115 пењача из 32 клуба. Према старосној структури: до 12 година 10% од 10 до 16 година 18%, 16-20 година 20% , преко 20 година 52%.

У односу на пол такмичара, у женским категоријама учествује између 40 и 45% такмичарки од укупног броја такмичара.

На такмичењима у лиги за **планинарску оријентацију (пет такмичења)** учествовало је 70 клубова са 280 такмичара. Према старосној структури најбројнији су сениори изнад 18 до 30 и више година (56%). Јуниори од 15 до 18 година (26%) и пионири 18%.

На такмичењима у лиги за **„Планинарски трекинг“** (5 кола) учествовало је 383 учесника из 45 клубова.

5.4. Обука и усавршавање кадрова

Обуку у усавршавању планинарских специјалности (алпинизам, спелеологија, ГСС, пењачи, оријентирци, водичи) кроз више семинара течајева и вежби прошло је 380 учесника. Према старосној структури која је условљена критеријумима потребне зрелости преовлађују учесници од 18 до 40 година старости. Део старијих учесника представљају инструктори и предавачи. Учешће женског пола у овим дисциплинама креће се од 15-18%.

Планинарски водичи треће категорије према међународном стандарду UIAA, полагали су испите на летњем семинару у јулу месецу на Сопотници. Успешно је положило 22 кандидата. Старосна структура од 20 до 50 година (65%) од 40 до 60 година 35%.

Програм кампова за младе перспективне спортисте планинаре посебно је финансиран од стране Министарства омладине и спорта. Кампови су одржани у Овчар Бањи у периоду септембар – новембар 2015. године. На камповима је учествовало 63 младих спортиста планинара са 22 тренера, демонстратора и пратиоца из три планинарске спортске дисциплине.

6. Непосредни учесници на реализацији програма:

6.1 Број учесника (укупно и по категоријама):

У реализацији свих програма у оквиру разноврсних акција учествовало је око 26000 планинара

Старосна структура је разноврсна: од 15 до 25 година око 20%; од 25 до 40 година око 30%; од 40 до 60 година 35%, преко 60 година 15%. Женски део чланства чине око 55% чланова.

6.2. Тим који је реализовао програм

Реализацију програма сачињавало је више тимова из различитих дисциплина. Тим за реализацију планинарских акција (пешачења и високогорски успони) сачињавали су чланови Начелништва ПСС, затим кадрови друштава/клубова организатора акције и чланови специјалистичких комисија.

Специјалистичке активности (алпинизам, спелеологија, спортско пењање, планинарска оријентација) организовали су и реализовали чланови стручних комисија ПСС.

6.3. Организације партнери које су учествовале у програму:

У организацији масовних планинарских акција партнери су поред регионалних планинарских савеза и планинарских друштава били Министарство омладине и спорта Асоцијација Спорт за све Србије, Спорт за све Београда, а затим Управе локалне администрације, Месне заједнице, спортски савези, туристички савези, локалне редакције РТС, и других телевизијских компанија.

Реализација буџета програма (финансијски извештај може бити поднет као посебан прилог):

7.3. Дугови (издаци за реализацију програма који нису покривени, према висини и врсти):

6. Кратак опис проблема који су се јавили током реализације програма:

9. Оцена ревизора

Датум, 31.12.2015. год.

М.П.

РУКОВОДИЛАЦ ПРОГРАМА

Бранислав Божовић

ЛИЦЕ ОВЛАШЋЕНО ЗА ЗАСТУПАЊЕ

Борис М. Мићић

Датум пријема извештаја:	
Извештај прегледао и оценио:	
Извештај прихваћен и позитивно оцењен	ДА НЕ
Датум:	
Потпис службеног лица Министарства	